
'Er zal.
nooit
meer iemand
zo dicht
bij me staan'

Vijf jaar geleden stierf ze *totaal onverwachts*: Sanne, het zusje van Daphne van Dijk (31). Door hun gezamenlijke droom – *een eigen bedrijf* – te verwezenlijken, probeert Daphne haar overleden zus in haar leven te houden. *'Bij elke beslissing vraag ik haar in gedachten om raad.'*

Interview MEREL BRONS *Illustratie* EVELYNE VAN DEN BROEK

“Afgelopen zomer lag ik een keer met mijn zoontje Levi van twee op mijn buik in het gras naar een slak te kijken. Hij fronste zijn wenkbrauwen en glimlachte naar me, sloeg een arm om me heen en wees naar het slakkenhuisje. Ik voelde het geluk tot in mijn tenen. Opeens werd ik overvallen door verdriet. Waarom kan mijn zusje Sanne dit lieve mannetje niet meer leren kennen? Waarom kan zij niet zien dat ik nu moeder ben? Juist dit soort momenten zou ik zo graag met haar willen delen en voelen daarom zo dubbel.”

TINTELENDE VINGERS

“Ik was die bewuste ochtend bij Sanne langs geweest. Ze lag al een paar dagen griepig op bed. Ze wenste ons veel plezier bij het festival waar we naartoe gingen. Een paar uur later stond ik te dansen, toen mijn telefoon ging. Het was mijn moeder die zei dat ik naar het ziekenhuis moest komen. Sanne had naast hoge koorts opeens tintelende vingers gekregen. Het meten van haar bloeddruk was niet gelukt en ze was met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Desondanks had niemand nog echt de ernst van de situatie in de gaten. Het enige wat duidelijk was, was dat haar hart niet goed functioneerde, maar de artsen konden de oorzaak niet vinden. Sanne zei dat ze geen pijn had, maar vooral erg moe was. Ze zouden haar onder narcose brengen voor verder onderzoek. We wensten haar welterusten. In de wachtruimte was de spanning om te snijden. Weg moest ik, even naar buiten. Toen ik met mijn vriend Maarten buiten stond, belde mijn moeder: ‘Het gaat niet goed, je moet nu komen!’ Bij terugkomst stormde een arts de wachtruimte in die zei: ‘We zijn haar aan het reanimeren!’ Ik schrok, hoe bedoelde hij ‘reanimeren’? Het voelde alsof ik in een nachtmerrie

terecht was gekomen. Enkele minuten later bleek dat het reanimeren tevergeefs was geweest. Mijn liefste zusje Sanne was overleden. Aan myocarditis, een ontsteking van de hartspier.”

TWEE-EENHEID

“Sanne was tweeënhalf jaar jonger dan ik. Ze was niet alleen mijn zusje, maar ook mijn beste vriendin. We gingen samen winkelen, stappen, hardlopen. We waren een echte twee-eenheid. Als ik een zin begon, maakte zij hem af. Al toen we klein waren, speelden we samen ‘kantoortje’. Dan fun-

reclamewereld waarin we allebei een baan vonden. In onze vrije tijd waren we vooral aan het genieten. We gingen geregeld uit, zetten dan de kroeg op stelten en vroegen ‘ons’ nummer ‘Girls just wanna have fun’ aan. En Sanne maakte mooie reizen, naar bijvoorbeeld Thailand, Cambodja en Vietnam. Het was niet alleen maar hard werken en lol hebben. We vonden het ook belangrijk om iets voor anderen te betekenen. Zo deden we mee aan een actie van de stichting A Sisters Hope, om geld in te zamelen voor onderzoek naar borstkanker. Ook dat pakten we

‘HOE BEDOELDE HIJ ‘REANIMEREN’? HET VOELDE ALSOF IK IN EEN NACHTMERRIE TERECHT WAS GEKOMEN’

geerde de strijkplank als toonbank en waren we de ene keer een winkel, de andere keer een reisbureau en zaten we de hele middag ‘aan de telefoon’. We hadden de grootste lol en namen plechtig voor ooit een echt bedrijf te starten. Later hielden we brainstormsessies aan de keukentafel of in de kroeg. Onze plannen werden serieuzer toen we studeerden. Ik marketing management en zij communication en multimedia design. Misschien konden we wel websites en huisstijlen voor andere bedrijven ontwikkelen. We waren gedreven en bedachten allerlei plannen. Sanne was in design en online sterk, zo bleek uit de huisstijlen en websites die ze ontwierp. Mijn talent lag op het commerciële vlak. Zij zou het creatieve gedeelte oppakken, ik ging de boer op. Een gouden combinatie. Ooit zouden we onze droom waarmaken. Tot die tijd wilden we vooral veel werkervaring opdoen in de media- en

aan op de volhardende ‘Sanne-Daphne-manier’: we stonden net zo lang bij bedrijven en vrienden voor de deur totdat ze ons sponsorden. Zo zamelden we maar liefst vierduizend euro in.”

ECHT AFSCHIED NEMEN

“Soms hoor je dat mensen in een roes raken als iemand overlijdt. Dat was bij mij niet zo, ik kan me alles exact herinneren. Ik ging met mijn ouders en de vriend van Sanne aan de slag om het mooiste denkbare afscheid te organiseren. Natuurlijk was het verdrietig, maar ik wilde dat er ook gelachen werd. Ik denk dat Sanne dat ook gewild had. Het moeilijkste moment was toen de kist werd weggedragen. Toen kreeg het woord ‘nooit’ voor mij een zwaardere betekenis. Ik moest nu echt afscheid van haar nemen en dat voelde alsof ik een deel van mezelf kwijtraakte. Ik kon haar nooit meer vasthouden, nooit meer »

met haar dansen, nooit meer met haar praten of lachen. Ik weet dat er nooit meer iemand zo dicht bij mij zal staan. Dat onomkeerbare doet verschrikkelijk veel pijn.”

ONZE DROOM

“Bij alles wat ik doe, probeer ik Sanne levend te houden. Ik vraag me vaak af: wat zou zij vinden? Zo is ze toch een beetje bij me. Ik draag haar kleding en luister naar de muziek van Norah Jones of James Morrison die ze zo prachtig vond. Ook ga ik door met onze plannen: het starten van een bedrijf. Want ook al is zij er niet meer, onze droom moest uitkomen. Bij elke beslissing vroeg ik haar in gedachten om raad. Wat vind je van ons logo, van deze kleuren?”

Ik weet zeker dat zij de eerste was geweest aan wie ik dat fantastische nieuws had verteld en dat ze een ongelooflijk trotse tante zou zijn. Soms ben ik bang om haar te vergeten. Dat ik niet meer weet hoe ze rook of hoe ze praatte. Ik merk dat ik daarom soms mijn zoontje extra bewust tegen me aan druk en zijn geur opsnuif. Ik wil al die herinneringen bij me houden, maar besef ook wel dat sommige dingen naar de achtergrond zullen verdwijnen. Daar moet ik vrede mee hebben, als ik de belangrijke momenten maar onthoud.”

JE LEEFT MAAR ÉÉN KEER

“Op Sannes sterfdag – 9 mei – lanceerde ik ons bedrijf. Ik zeg bewust óns bedrijf, want het voelt

belangrijk vind. Ik probeer deelnemers mee te geven dat je maar één keer leeft en dus keuzes moet maken. Door het overlijden van Sanne weet ik dat het zo over kan zijn. Waarom zou je wachten met doen wat je echt leuk vindt?”

MOOI LEVEN

“Ook schrijf ik blogs over mijn leven en hoe ik omga met het verdriet om mijn zusje. Soms kan ik ermee omgaan, soms krijg ik het keihard voor mijn kiezen. Ik was na haar dood op zoek naar adviezen en raad, maar stuitte voornamelijk op tips waar ik weinig aan had, als ‘ga naar een praatgroep’ of ‘lees boeken over rouw’. Ik heb inmiddels geleerd dat er geen handboek bestaat om met dit verdriet om te gaan. Ik doe het op mijn manier. Onder meer door bezig te zijn met ons bedrijf. Daar krijg ik veel positieve reacties op. Zo word ik in het gevoel gesterkt dat Sanne en ik samen iets moois voor anderen hebben neergezet. Zij heeft iets nagelaten, haar dood is niet voor niets geweest. Ik heb, ondanks het grote gemis, een mooi leven. De herinneringen aan mijn zusje neemt niemand me af. Ik koester elk moment en geniet. Voor twee. Dat ben ik aan haar verplicht.” ●

‘ALS EEN VLINDER IS ZE BIJ ONS WEGGEVLOGEN, ZO VOELT HET OMDAT ZE ZO PLOTSELING IS WEGGEGAAN’

Soms hoorde ik haar lachen: ‘Daph! Dat is niks hoor!’ En hoe moet ons bedrijf gaan heten? Op de fiets bedacht ik: mooiedroom.nl, dát moet het worden! Net op dat moment vloog er een witte vlinder langs en wist ik het zeker. En hoewel ik dat soort dingen meestal zweverig vind, vond ik het nu een mooie gedachte dat de vlinder Sanne was die mij haar goedkeuring gaf. Mijn ouders en ik zeggen ook weleens: ‘Als een vlinder is ze bij ons weggevlogen’. Zo voelt dat, omdat ze zo plotseling bij ons is weggegaan.”

TROTSE TANTE

“Er waren de afgelopen jaren zo veel momenten die ik met haar had willen delen. Dat mijn vriend en ik in ons nieuwe huis gingen wonen. Maar vooral ook dat ik zwanger raakte en moeder werd van Levi.

ook echt alsof het van ons samen is. Mooiedroom.nl is een drieluik van workshops, woonaccessoires en blogs. De workshops gaan over bewustzijn en bewustwording, maar vooral over het najagen van dromen in onze overvolle levens. Mooiedroom.nl helpt doelen helder te formuleren. Blijkbaar is het een gat in de markt: we zitten al bijna tot het einde van het jaar vol. Tijdens de workshops zoomen we in op de thema’s tijd (van je leven), kunst (van het loslaten) en verlichting (voelen). Iedere deelnemer krijgt een product dat aansluit bij deze thema’s. Een (meubel)stuk dat je eraan moet herinneren om je dromen na te jagen. Ik vertel tijdens de trainingen over hoe ik vroeger altijd maar alles wilde meemaken. Nu kies ik ervoor mijn tijd te besteden aan dingen die ik

WAT IS MYOCARDITIS?

Dit is een ontsteking van de hartspeer. De ontsteking ontstaat meestal door een virus. De symptomen lijken op griep. Myocarditis is zeer zeldzaam. Meer info kun je vinden op hartstichting.nl.

FOTOGRAFIE: PRIVÉBEZIT.